

a že se závadný projev o duševním stavu soukromého obžalobce nekryje se skutečností; u krajského soudu v Táboře jest prý nejméně 10 let notorické, že soukromý obžalobce není normální a není před trestním zákonem zodpovědný. Kmetský soud se však touto otázkou zabývat nemusil, ba nesměl, poněvadž se závadný projev týče skutečnosti ze soukromého života obžalobcova, o níž jest podle §§ 489, 490 odst. 1 tr. zák. důkaz pravdy vyloučen, stalo-li se vinění tiskem. A o skutečnosti dotýkající se soukromého života (§ 489 tr. zák.) jest důkaz pravdy (pravděpodobnosti) vyloučen i s hlediska veřejného zájmu podle § 4 zák. čís. 124/24, jak odůvodněno v rozhodnutí čís. 2678 sb. n. s.; opačný názor zmateční stížnosti jest mylný. Vývody ty nejsou seslabeny ani názorem stěžovatele, že skutek, z něhož je viněn, měl kmetský soud podřaditi pod ustanovení § 491 tr. zák. Prostředkem, jímž byl soukromý obžalobce uveden ve veřejný posměch, bylo vytknutí jeho duševní choroby, tudíž opětně vytknutí skutečnosti ze soukromého života soukromého obžalobce, a jest důkaz pravdy vyloučen i, kdyby se čin obžalovaného podřadil pod ustanovení § 491 tr. zák. Nezáleží proto na tom, zda jest spatřovati v jednání obžalovaného trestný čin podle § 489 tr. zák. či podle § 491 tr. zák., ana v tom i v onom případě platí táž trestní sankce § 493 tr. zák. Bezdůvodná jest námitka stížnosti, že obžalovaný neútočil na osobní čest soukromého obžalobce, nýbrž na jeho veřejné vystupování, neboť útočení na veřejné vystupování obžalobcovo jest konec konců zase jen útokem na jeho čest. Zavadný projev se stal v díle tiskovém, nikoliv jen »veřejně«, ve kterémžto případě jen přicházela by v úvahu otázka, nebyl-li obžalovaný k tomu zvláštními okolnostmi nucen. Stížnost namítá, že soukromý obžalobce, nejsa pro svůj duševní stav před trestním zákonem zodpovědný, nemůže sám bez podpory třetí osoby vystupovati jako soukromý obžalobce. Námitce nelze přiznati důvodnost. Je-li kdo z té oné příčiny nezodpovědným před trestním zákonem, není tím zbaven své cti, a nevylučuje to, že by čest, tento svůj právní statek, nemohl chrániti a jeho rušení stíhati. Proto, že je soukromý obžalobce úplně zbaven svéprávnosti, a že proto smí podati obžalobu jen svým zákonným zástupcem, není ve spisech podkladu.

Čís. 4301.

Použití druhé sazby § 24 tisk. zák. nepředpokládá opětovné, tedy při nejmenším dvojí předchozí odsouzení pro týž čin; stačí jen zpětnost téhož činu; nezáleží na tom, že šlo jen o pokus.

Je-li tu zpětnost, není ponecháno volnému uvážení soudu, chce-li použiti druhé sazby § 24 tisk. zák. nýbrž jest k tomu povinen (§ 281 čís. 11 tr. ř.).

(Rozh. ze dne 14. října 1931, Zm I 43/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu

v Litoměřicích ze dne 5. listopadu 1930, jímž byl obžalovaný uznán vinným přečinem podle § 8 tr. zák. a § 24 zák. ze dne 17. prosince 1862, čís. 6 ř. zák. z roku 1863 a vyměřen mu trest podle první věty § 24 cit. zák., zrušil rozsudek ve výroku o trestu a obžalovanému vyměřil trest podle druhé věty § 24 cit. zákona, an byl již pro týž přečin jednou odsouzen.

D ů v o d y:

Rozsudek prvního soudu, odsuzující obžalovaného pro přečin podle § 8 tr. zák. a § 24 tisk. zák. obsahuje též skutkové zjištění, že obžalovaný byl již jednou trestán pro týž přečin (§ 24 tisk. zák.). Vyměřil mu trest podle první věty § 24 tisk. zák. jen peněžitou pokutou s odůvodněním, že druhá věta předpokládá opětovně, t. j. vícenásobné předcházející odsouzení pro přečin podle § 24 tisk. zák., a že jest ponecháno volnému uvážení soudu, kdy chce použítí přísnějšího trestního ustanovení podle druhé věty. Náзор ten jest v tom i onom směru vadný. Za provinění ve smyslu § 24 tisk. zák. ukládá zákon dvojí trestní sazbu; vyšší podmiňuje přitěžující okolnost v zákoně jmenovitě uvedená, opětovné odsouzení. Je-li dána v souzeném případě, nepodléhá již volnému uvážení soudu, zda chce použítí této přísnější trestní sazby, nýbrž jest soud k tomu povinen (právě tak jako na př. v případech § 82 tr. zák. druhá věta, § 94 tr. zák. druhá věta, § 100 tr. zák. 2. odst. a pod.). Doslov zákona »bei wiederholter Verurteilung« (byl-li odsouzen opětovně) nelze vykládati tak, že zákon předpokládá opětovné, tedy při nejmenším dvojí odsouzení pro týž přečin, předcházející odsouzení poslednímu, nýbrž tato úprava vyjadřuje jen zpětnost téhož přečinu, při čemž nerozhoduje, zda v tom či onom případě jde jen o pokus či o skutek dokonáný. Výkladu tomu nasvědčuje doslov § 44 písm. b) tr. zák. (wenn eben dasselbe Verbrechen wiederholt), a § 263 písm. b) tr. zák. (die Wiederholung derselben i. e. strafbaren Handlung auch dann, wenn der Täter wegen eines gleichen Vergehens oder einer gleichen Uebertretung schon gestraft worden ist) a contr. § 176 IIa tr. zák., který mluví o dvojnásobném předcházejícím potrestání pro krádež (srov. též rozh. víd. nejv. s., Nowakova sbírka čís. 2003, 2248, 3784). Jest proto odůvodněná zmateční stížnost státního zastupitelství, uplatňující zmatečnost podle § 281 čís. 11 tr. ř., a bylo jí vyhověti, zrušiti rozsudek ve výroku o trestu a na základě skutkových zjištění nalézacího soudu ihned podle § 288 čís. 3 tr. ř. odsouditi obžalovaného k trestu odpovídajícímu předpisům zákona.

Čís. 4302.

Přečinu podle § 24 čís. 1 zákona čís. 9/1924 dopouští se i cizozemský obchodník, prodávší bez úředního povolení v tuzemsku radio-telefonní zařízení, a to i, opatřil-li si kupitel povolení k dovozu koupeného zařízení. Prodáváním jest jakékoli úplatné zcizování, děje-li se po živnostensku.

(Rozh. ze dne 15. října 1931, Zm I 720/30.)